AKTUALIZACE informace o změnách, které od 1. ledna 2026 přinesl zákon o správě voleb a novelizace volebních zákonů

Účelem aktualizace této informace je napomoci obecním úřadům jako volebním orgánům lépe se zorientovat v tom, co z novinek, které s účinností k 1. lednu 2026 přinesl zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb (dále jen „ZSV“) a novela volebních zákonů, se budou v nadcházejících podzimních volbách (volby do zastupitelstev obcí a někde i souběžně konané volby do Senátu) aplikovat.

Dne 26. června 2026 nabyl účinnosti zákon č. 108/2026 Sb., kterým se mění zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů, a některé další volební zákony. Tímto zákonem dochází k odkladu účinnosti některých ustanovení zákona o správě voleb, a to zejména těch, která jsou navázána na funkčnost informačního systému správy voleb (dále jen „ISSV“), jehož spuštění se odkládá.

Pro lepší názornost je informace o použití nebo o odkladu změn zanesena formou zelených (změna platí) nebo červených (změna neplatí) rámečků s vysvětlujícím textem k původnímu přehledu doplněnému případným přeškrtnutím původního textu, který obecní úřady obdržely koncem ledna 2026 v dopisu z odboru voleb Ministerstva vnitra (č.j. MV-13992/OV-2026).

Termín voleb v roce 2026

PLATÍ

I přesto, že termín voleb je znám, bude ho prezident republiky vyhlašovat. Od vyhlášení voleb začne formálně volební kampaň a bude možné podávat kandidátní listiny.

S ohledem na zavedení pevného termínu konání voleb víme, že celostátní volby do zastupitelstev obcí se budou konat ve dnech **9. a 10. října 2026**. Spolu s nimi se v obcích spadajících do příslušných senátních obvodů bude konat první kolo voleb do Senátu. Druhé kolo senátních voleb se uskuteční o týden později, tj. **16. a 17. října 2026**.

Senátní volby v roce 2026 se budou konat v těchto senátních obvodech:

3 Cheb, 6 Louny, 9 Plzeň-město, 12 Strakonice, 15 Pelhřimov, 18 Příbram, 21 Praha 5, 24 Praha 9, 27 Praha 1, 30 Kladno, 33 Děčín, 36 Česká Lípa, 39 Trutnov, 42 Kolín, 45 Hradec Králové, 48 Rychnov nad Kněžnou, 51 Žďár nad Sázavou, 54 Znojmo, 57 Vyškov, 60 Brno-město, 63 Přerov, 66 Litovel, 69 Frýdek-Místek, 72 Ostrava-město, 75 Karviná, 78 Zlín, 81 Uherské Hradiště

Výčet obcí spadajících pod jednotlivé senátní obvody je uveden v příloze č. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, a zveřejněn na webu Ministerstva vnitra Volby do zastupitelstev obcí a Senátu 2026 - Volby.

Novinky ve volbách, které se týkají všech obecních úřadů

1. Informační systém správy voleb

NEPLATÍ

Žádný z modulů ISSV se ve volbách do zastupitelstev obcí ani ve volbách do Senátu v roce 2026 nevyužije.

Nástroj pro sestavování elektronických petic na podporu kandidatury se bude využívat až od 1. 1. 2027.

Jednotný seznam voličů se bude využívat až od 1. 7. 2027.

Registr kandidátních listin se bude využívat až na volby, které se budou konat po 31. 12. 2027, tj. poprvé ho v roli registračního úřadu využije Ministerstvo vnitra při registraci kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky, která se bude konat v lednu 2028.

Registr okrskových volebních se bude využívat až na volby, které se budou konat po 31. 12. 2027, tzn. že poprvé ho využijí i všechny obecní úřady na konci roku 2027 při sestavování okrskových volebních komisí pro volbu prezidenta republiky, která se bude konat v lednu 2028.

I nadále však zůstává žádoucí, aby se obecní úřady přihlašovaly do CAAIS (= Centrální Autentizační a Autorizační Informační Systém, který postupně nahrazuje JIP KAAS), tj. zřídily si lokálního administrátora, který následně přiřadí v CAAIS příslušné role pro ISSV těm pracovníkům obecního úřadu, kteří budou potřebovat do ISSV od roku 2027 vstupovat zejména proto, že pracují se seznamem voličů, při sestavování okrskových volebních komisí nebo při registraci kandidátních listin. Postup při přihlašování do CAAIS byl popsán v dopise, který všem obcím rozeslala Digitální a informační agentura (DIA) počátkem března 2026. Potřebné informace je možno získat také na stránkách DIA, kde jsou k dispozici i kontakty na technickou podporu: https://caais.gov.cz/.

Zásadní novinkou, kterou přináší ZSV a od které se bude odvíjet nový způsob administrace voleb, je **Informační systém správy voleb** (dále jen „**ISSV**“). ~~Z velké části (s výjimkou jednotného seznamu voličů) se bude ISSV využívat již pro celostátní komunální volby a pro senátní volby v roce 2026.~~ ISSV se skládá ze čtyř základních modulů:

I. Jednotný seznam voličů (od 1. 1. 2027)

Ten se pro žádné volby v roce 2026 ještě využívat nebude. Pro volby v roce 2026 se použijí stálé seznamy voličů, dodatky ke stálým seznamům voličů a zvláštní seznamy voličů a výpisy z těchto seznamů podle dosavadních právních předpisů. Také vedení těchto seznamů se řídí dosavadními právními předpisy

(volebními zákony). To znamená, že v roce 2026 se **i vydávání voličských průkazů řídí dosavadními právními předpisy**. I když ZSV a s ním související novela zákona o volbách do zastupitelstev obcí již počítá s možností hlasovat na voličský průkaz i v komunálních volbách, tak v roce 2026 to ještě možné nebude, protože dosavadní právní předpisy, na jejichž použití odkazuje přechodné ustanovení ZSV (§ 84 odst. 3 a 4[1]) vydávání voličských průkazů v těchto volbách vůbec neupravují. Při vydávání voličských průkazů pro senátní volby se bude v roce 2026 postupovat stejně jako doposud. Nový institut **oznámení o hlasování v jiném okrsku** se v roce 2026 také nepoužije.

Jednotný seznam voličů se bude využívat až od 1. 7. 2027.

II. Registr kandidátních listin

~~**Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026.** Volební strany budou podávat kandidátní listiny přes tento registr v ISSV. **V senátních volbách je podání kandidátní listiny přes systém povinné** a jiná možnost není. **V komunálních volbách umožňuje ZSV podat kandidátní listinu buď přes systém, nebo jako doposud v listinné podobě bez využití ISSV.**~~

~~**Pracovat s registrem kandidátních listin v ISSV budou jednak volební strany, resp. jejich zmocněnci, a registrační úřady, tj. pověřené obecní úřady.**~~

III. Registr okrskových volebních komisí

~~**Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026.**~~ Přes tento registr v ISSV a výlučně jen přes něj budou zmocněnci volebních stran delegovat své zástupce do okrskových volebních komisí a starostové jmenovat zapisovatele a další členy komisí.

Do registru bude obecní úřad zapisovat informace o okrskové volební komisi, o konání prvního zasedání a školení členů komise a také informace pro veřejnost, zejm. kontakty do volební místnosti a zda má bezbariérový přístup.

Pracovat s registrem okrskových volebních komisí v ISSV budou všichni starostové a všechny obecní úřady.

IV. Nástroj pro sestavování elektronických petic na podporu kandidátů

~~**Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026.**~~ Ten, kdo má právo podat kandidátní listinu a ke své kandidatuře potřebuje doložit příslušný počet podpisů na petici podporující jeho kandidaturu, může využít tento nástroj v ISSV, tzv. **ePetici**. Osoby, které podpoří kandidáta přes systém, budou automaticky ověřeny v ROB a systém sám ohlídá, zda je taková osoba z hlediska věku a trvalého pobytu oprávněna podporu kandidátovi udělit.

[1] Po novelizaci v důsledku schválení sněmovního tisku 190 to budou odstavce 4 a 5.

V rámci elektronické petice bude systém hlídat i případné duplicity, aby tatáž osoba nemohla tutéž petici podepsat dvakrát. **Vedle toho bude existovat možnost sběru podpisů na listinnou petici.** Kandidát pak může registračnímu úřadu předložit buď listinnou petici, nebo odkázat v kandidátní listině na elektronickou petici uloženou v ISSV, případně může kombinovat oba způsoby.

S nástrojem ePetice budou v ISSV pracovat kandidáti, občané, kteří budou mít zájem jejich kandidaturu podpořit, a v rámci registrace kandidátní listiny, ke které je petice připojena, také registrační úřady.

Nástroj ePetice v ISSV neslouží ke sběru podpisů na petici podle petičního zákona, ani ke sběru podpisů na podporu konání místního/krajského referenda, ani pro sběr podpisů na podporu vzniku politické strany nebo politického hnutí.

2. Zrušení omezení svéprávnosti k výkonu práva volit

PLATÍ

Omezení svéprávnosti již není překážkou práva volit, neboť § 3 odst. 5 ZSV stanoví, že **svéprávnost k výkonu práva volit nelze omezit**. Podle § 84 odst. 9[2] ZSV platí, že byla-li voliči soudním rozhodnutím omezena svéprávnost k výkonu práva volit, k tomuto omezení se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepřihlíží. **Pro obecní úřady to znamená, že v seznamech voličů, které vedou, musí u všech voličů, zrušit tuto překážku,** kterou doposud měly v seznamu na základě soudního rozhodnutí vyznačenou. Soudy už nemohou svým rozhodnutím nikoho omezit v právu volit.

Možnost omezení svéprávnosti však zůstává zachována ve vztahu k právu být volen.

3. Flexibilnější pravidla pro změnu volebních okrsků

PLATÍ

Nová úprava obsažená v § 4 ZSV reaguje na potřeby obcí a umožňuje jim dlouho zakonzervované a případně již nevyhovující vymezení volebních okrsků flexibilněji měnit a přizpůsobit je místním podmínkám. Nově již není zákonem stanoven přibližný počet voličů připadajících na jeden volební okrsek a kritéria pro vymezení volebních okrsků jsou pouze věcná a vyplývají zejména z § 4 odst. 2 a 3 ZSV. Změnou volebních okrsků se rozumí buď **změna počtu** volebních okrsků (tj. snížení/zvýšení počtu okrsků), nebo **změna hranic** volebních okrsků (aniž by došlo ke změně počtu okrsků).

[2] Po novelizaci v důsledku schválení sněmovního tisku 190 to bude odstavec 10.

Volební okrsky nelze měnit od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

V případě záměru na změnu počtu volebních okrsků v obci je třeba požádat Ministerstvo vnitra o souhlas.

Za účelem sjednocení postupu obecních úřadů, krajských úřadů a Ministerstva vnitra ČR při změně volebních okrsků vytvořilo Ministerstvo vnitra **metodickou pomůcku**, která je dostupná na webu Ministerstva vnitra Volební okrsky - Volby.

4. Počet podpisů na petici na podporu kandidatury vychází z počtu voličů

PLATÍ

Potřebný minimální počet podpisů zveřejní jednak starosta každé obce na úřední desce a jednak registrační úřad (= pověřený obecní úřad) na své úřední desce pro každou obec, pro kterou je registračním úřadem, a to nejpozději 16. července 2026.

Počet podpisů na petici na podporu kandidatury nezávislých kandidátů nebo sdružení nezávislých kandidátů v komunálních volbách se nově neodvíjí od počtu obyvatel obce, ale **od počtu voličů**.

Počet voličů k 1. lednu je důležitý pro zařazení obce do kategorie, od které se odvíjí procento potřebných podpisů na petici pro nezávislé kandidáty a počet potřebných podpisů pro petici sdružení nezávislých kandidátů (příloha č. 1 zákona č. 491/2001 Sb., ve znění účinném od 1. ledna 2026).

Přehledová tabulka, v níž každá obec nalezne svůj potřebný minimální počet podpisů, byla z odboru voleb Ministerstva vnitra rozeslána všem obcím v dubnu 2026 a je zveřejněna na webu Ministerstva vnitra Volby do zastupitelstev obcí a Senátu 2026 - Volby

Co se týče voleb do Senátu, kandidátní listina nezávislého kandidáta musí být podpořena podpisy 1 000 oprávněných voličů, tzn. že v tomto případě je vyžadovaný počet voličů zákonodárcem stanoven pevně bez ohledu na počet voličů v tom kterém senátním volebním obvodu. Pro volby do Senátu tak jsou údaje obsažené v námi zaslané tabulce irelevantní.

5. Většina úkonů starosty ve volbách přechází na obecní úřad

PLATÍ

Obecní úřad plní zejména úkoly uvedené v § 15 ZSV (podrobněji viz nepodbarvený text níže).

V souvislosti s odložením spuštění ISSV zůstává starostovi povinnost zveřejnit na úřední desce nejpozději 83 dnů přede dnem voleb (do 18. 7. 2026) počet volených členů zastupitelstva obce a potřebný počet podpisů na petici na podporu kandidatury

nezávislých kandidátů nebo jejich sdružení, případně informaci o vytvoření volebních obvodů v obci, pokud by zastupitelstvo obce rozhodlo o jejich vytvoření. Tyto informace by měl starosta předat i registračnímu úřadu.

Řadu úkolů, které doposud volební zákony při organizaci voleb svěřovaly starostovi, přechází na obecní úřad. Jedná se zejména o vytváření volebních okrsků, stanovení nejnižšího počtu členů okrskové volební komise, svolání prvního zasedání okrskové volební komise, informování voličů o době a místě konání voleb, zajištění dodání hlasovacích lístků voličům a okrskovým volebním komisím (§ 15 ZSV).

Úkolem starosty zůstává zejména jmenování zapisovatele a jmenování členů okrskové volební komise (§ 16 ZSV).

6. Nový tiskopis voličského průkazu

PLATÍ

Vyhláškou č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb byl **zaveden nový vzor tiskopisu voličského průkazu**. Hlavním důvodem bylo doplnění kolonek tak, aby byl využitelný i pro volby do zastupitelstev obcí. Novelou zákona o volbách do zastupitelstev obcí přijatou společně se ZSV totiž byla zavedena možnost hlasování na voličský průkaz i v komunálních volbách. **Pro volby do zastupitelstev obcí v roce 2026 se však podle přechodných ustanovení v ZSV ještě voličské průkazy vydávat nebudou. Pro senátní volby a případně i pro ostatní druhy voleb, s výjimkou voleb komunálních, mohou obecní úřady vydávat voličské průkazy na dosavadních tiskopisech, které mají v zásobě.** To je podle vyhlášky možné až do konce roku 2029.

Pokud obecnímu úřadu budou docházet zásoby tiskopisů, obrátí se na Tiskárnu Ministerstva vnitra jako doposud s žádostí o zaslání nových tiskopisů a dostane již tiskopisy nové. Pouze nové tiskopisy bude možné použít od 1. 7. 2027 pro případné komunální volby.

7. Zrušení vzorů tiskopisů společně se zrušením vyhlášek provádějících volební zákony

NEPLATÍ pro podávání kandidátních listin a přihlášek k registraci

Odkladem účinnosti některých ustanovení ZSV se při podávání kandidátních listin vrací postup podle právních předpisů platných do 31. 12. 2025, tj. je možno využít vzory kandidátních listin a přihlášek k registraci ze zrušených volebních vyhlášek - tyto vzory jsou zveřejněny na webu Ministerstva vnitra Volby do zastupitelstev obcí a Senátu 2026 - Volby

PLATÍ pokud jde o jiné tiskopisy, např. průkaz člena OVK nebo osvědčení o zvolení zastupitelem.

Vyhláška č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb nahradila a zrušila všechny dosavadní vyhlášky Ministerstva vnitra provádějící volební zákony. Většina vzorů, které byly obsaženy v přílohách prováděcích vyhlášek, byla také zrušena (např. průkaz člena okrskové volební komise, osvědčení o zvolení zastupitelem). Ve vyhlášce č. 353/2025 Sb. je obsažen pouze vzor tiskopisu voličského průkazu (viz bod 5. této informace) a vzor tiskopisu identifikačního lístku, který využívají zastupitelské úřady pro korespondenční hlasování. Dosavadní vzory a tiskopisy je možné nadále využívat, pokud korespondují s novou právní úpravou. Některé tiskopisy (např. průkaz člena OVK nebo osvědčení o zvolení) bylo možné si objednat v rámci aktualizace rozdělovníků volebních materiálů.

8. Občané EU jako voliči v komunálních volbách

PLATÍ

Podle přechodného ustanovení ZSV platí, že pro volby v roce 2026 se použijí stálé seznamy voličů a dodatky ke stálým seznamům voličů a výpisy z těchto seznamů podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve znění účinném do konce roku 2025 (§ 14 odst. 2 až 4 a § 28 zákona č. 491/2001 Sb.). Znamená to, že občané jiných členských států EU starší 18 let, kteří jsou v obci přihlášeni k trvalému nebo přechodnému pobytu a mají tak právo hlasovat ve volbách do zastupitelstva obce, budou i v roce 2026 žádat o zápis do dodatku stálého seznamu voličů, pokud chtějí v obci v těchto volbách hlasovat, a ještě v dodatku z minulých voleb zapsáni nejsou. **Tito občané se do seznamu voličů v roce 2026 ještě nedostanou automaticky.** Pokud se však občan EU dostaví do volební místnosti a ve výpisu z dodatku zapsán nebude, ale příslušným dokladem (osvědčení o registraci k přechodnému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území obce) prokáže své právo v okrsku hlasovat, bude mu hlasování v komunálních volbách umožněno a okrsková volební komise ho do výpisu z dodatku na místě dopíše.

V souladu s přechodným ustanovením novely zákona o pobytu cizinců (čl. XVIII zákona č. 89/2024 Sb.) **je pro volby v roce 2026 zachována možnost, aby si obecní úřad v rámci žádosti o výdej seznamů voličů** v členění podle volebních okrsků (příslušný formulář v CzechPOINT@office) **vyžádal i údaje o občanech jiných členských států EU, kteří jsou u něj vedeni v dodatku stálého seznamu voličů.**

9. Navýšení odměn pro členy okrskových volebních komisí

PLATÍ

Podrobný přehled navýšení je zveřejněn na webu Ministerstva vnitra Volby do zastupitelstev obcí a Senátu 2026 – Volby

Vyhláškou č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb, byly navýšeny odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, a to následovně:

	do 31. 12. 2025	**od 1. 1. 2026**
zvláštní odměna – řadový člen	1 800 Kč	**2 500 Kč**
zvláštní odměna – zapisovatel	2 100 Kč	**3 500 Kč**
zvláštní odměna – místopředseda	2 100 Kč	**3 000 Kč**
zvláštní odměna – předseda	2 200 Kč	**3 500 Kč**
příplatek za dvoukolové volby – řadový člen	700 Kč	**1 000 Kč**
příplatek za dvoukolové volby – místopředseda	1 000 Kč	**1 200 Kč**
příplatek za dvoukolové volby – předseda, zapisovatel	1 000 Kč	**1 500 Kč**
příplatek za souběh voleb	400 Kč	**800 Kč**
příplatek za komunální volby v územně členěném statutárním městě a v Praze	400 Kč	**1 000 Kč**
příplatek za opakované hlasování	400 Kč	**1 000 Kč**

10. Sjednocení pravidel pro stanovení minimálního počtu členů okrskové volební komise ve všech druzích voleb

PLATÍ

Nejnižší počet členů okrskové volební komise stanovuje obecní úřad s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku tak, aby komise měla alespoň 4 členy

ve volebních okrscích do 400 voličů a **alespoň 5 členů** v ostatních volebních okrscích. Toto pravidlo platí jednotně pro všechny druhy voleb (§ 18 odst. 1 ZSV).

11. Posunutí lhůty pro delegaci členů do okrskových volebních komisí

NEPLATÍ

Odklad účinnosti některých ustanovení ZSV se dotýká i obsazování okrskových volebních komisí, a tedy uplatní se lhůta pro delegaci 30 dnů přede dnem voleb, tj. do 9. září 2026.

~~Kandidující subjekty mohou delegovat členy do okrskových volebních komisí **nejpozději 36 dnů přede dnem voleb** (doposud to bylo až do 30. dne přede dnem voleb). Lhůta pro nejzazší konání prvního zasedání okrskové volební komise zůstává 21. den přede dnem voleb.~~

12. Předsedu a místopředsedu okrskové volební komise si mohou členové komise zvolit

PLATÍ

Volba, případně losování, předsedy a místopředsedy je již součástí právní úpravy jednání okrskové volební komise, na které odklad účinnosti nedopadá.

Doposud platilo, že ten, kdo má vykonávat funkci předsedy a místopředsedy okrskové volební komise, je losován z členů komise. Nově se funkce předsedy a místopředsedy okrskové volební komise obsazuje primárně tak, že o tom, kdo má mít tuto funkci **hlasují členové komise**. Až tehdy, když takto nedojde ke zvolení předsedy a místopředsedy, určí se losem (§ 42 odst. 2 ZSV).

13. Možnost dodatečného složení slibu člena okrskové volební komise je podmíněna omluvou z prvního zasedání

NEPLATÍ

Fakticky je dodatečné složení slibu možné, byť není stanovena lhůta pro omluvu za neúčast na prvním zasedání.

~~Pokud se osoba, která je kandidujícím subjektem delegována za člena okrskové volební komise nebo osoba, kterou do komise jmenoval starosta, nedostaví na první zasedání komise, avšak **do 2 pracovních dnů svoji nepřítomnost omluví**, je možno jí umožnit **dodatečné složení slibu** a tím i vznik členství v okrskové volební komisi (§ 41 odst. 2 ZSV).~~

14. Výslovná úprava, kteří členové a kolik členů musí být přítomno v okrskové volební komisi

PLATÍ

Týká se pravidel jednání okrskové volební komise, na které odklad účinnosti nedopadá.

S ohledem na smysl činnosti okrskové volební komise je ideální stav takový, aby stále všichni členové byli přítomni ve volební místnosti. Prakticky však takový stav není dosažitelný, a to i z důvodu, že komise zajišťuje hlasování do přenosné volební schránky. ZSV však nově výslovně stanoví, že ve volební místnosti musí být stále přítomen **předseda nebo místopředseda a nadpoloviční většina všech členů okrskové volební komise**. Je-li okrsková volební komise čtyřčlenná a její 2 členové zajišťují hlasování do přenosné volební schránky, musí být ostatní 2 členové přítomni ve volební místnosti (§ 18 odst. 4 ZSV).

15. Opatření pro voliče se zdravotním postižením

PLATÍ

Ve vztahu k voličům se zdravotním postižením přináší ZSV tyto novinky:

- Voliči, který potřebuje z důvodu zdravotního postižení asistenci při hlasování ve volební místnosti, může být na jeho žádost nápomocna i jiná osoba; nemusí se jednat nutně o jiného voliče (může jít i osobu mladší 18 let) a **z možnosti asistence nejsou vyloučeni ani členové okrskové volební komise**, pokud o to volič požádá.
- Pokud volební místnost nemá bezbariérový přístup, může volič požádat (např. telefonicky nebo prostřednictvím jiné osoby) okrskovou volební komisi, aby mohl **hlasovat mimo volební místnost v rámci objektu, kde se volební místnost nachází, nebo v jeho bezprostředním okolí**. Komise pak postupuje obdobně jako při hlasování voliče do přenosné volební schránky.

16. Změna počtu pracovišť Českého statistického úřadu pro přebírání výsledků voleb od okrskových volebních komisí

PLATÍ

Obce, v nichž ČSÚ vytváří svá **pracoviště pro přebírání výsledků voleb z volebních okrsků, jsou stanoveny v příloze č. 1 vyhlášky č. 353/2025 Sb.**, o provedení zákona o správě voleb. Počet těchto pracovišť byl v dohodě s územím

částečně snížen. Pro některé obce to tak může znamenat, že jejich okrskové volební komise budou odvážet zápis o výsledku voleb z volebního okrsku jinam, než byly doposud zvyklé. O území spadajícím pod jednotlivá pracoviště bude informovat Český statistický úřad a členové okrskových volebních komisí se to dozví i v rámci školení před volbami.

17. Nová pravidla pro podání rezignace na mandát člena zastupitelstva obce

PLATÍ

Zavádí se nová pravidla pro podání rezignace na mandát člena zastupitelstva obce, která jsou stejná bez ohledu na to, zda jde o starostu (primátora) nebo jiného člena zastupitelstva. Nově je možno uvést, ke kterému dni se člen zastupitelstva mandátu vzdává (§ 55 zákona č. 491/2001 Sb.).

Mandát zaniká

- dnem konání **zasedání zastupitelstva obce**, na kterém se člen zastupitelstva obce **osobně vzdá mandátu**; pokud vyjádří vůli vzdát se mandátu **k jinému pozdějšímu dni**, zaniká mandát tímto dnem, nebo
- dnem, kdy je obci doručeno **písemné vzdání** se mandátu člena zastupitelstva obce **obsahující jeho úředně ověřený podpis**; pokud člen zastupitelstva obce vyjádří vůli vzdát se mandátu **k jinému pozdějšímu dni**, zaniká mandát tímto dnem; vzdání se mandátu lze učinit též **elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo podepsané uznávaným elektronickým podpisem** zasláním na adresu elektronické pošty podatelny obce.

I náhradník se může vzdát svého postavení písemně s úředně ověřeným podpisem, nebo elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky zasláním na adresu elektronické pošty podatelny obce.

Náhradníkovi, který nastoupí na uprázdněný mandát člena zastupitelstva obce, **předává osvědčení** o tom, že se stal členem zastupitelstva obce a kterým dnem se jím stal, **starosta** obce do 15 dnů poté, co se mandát uprázdní (§ 56 zákona č. 491/2001 Sb.).

Novinky ve volbách, které se týkají registrace kandidátních listin, tj. pověřených obecních úřadů

1. Registračními úřady v komunálních volbách jsou jen pověřené obecní úřady

PLATÍ

Na postup při podávání kandidátních listin a registrační řízení sice dopadá odložení účinnosti některých ustanovení ZSV, ale to se netýká vymezení kompetencí volebních orgánů. I v komunálních volbách 2026 proto budou registrovat POUZE pověřené obecní úřady.

Změnou oproti dosavadní právní úpravě je, že **registračními úřady**, tj. těmi, **které registrují kandidátní listiny, jsou pro volby do zastupitelstev obcí jen pověřené obecní úřady** a nikoli i obecní úřady, v nichž rada obce zřídila alespoň 2 odbory [§ 20 písm. e) ZSV].

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy registruje Magistrát hlavního města Prahy, kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev pražských městských částí registrují úřady městských částí uvedené v příloze č. 1 ZSV.

Jde-li o ostatní územně členěná statutární města, platí, že magistráty těchto měst předávají Ministerstvu vnitra informace o soustavě registračních úřadů pro volby do zastupitelstev obcí ve svém správním obvodu, které vyplývají ze statutu. Pokud statut registraci nesvěřuje úřadu městské části nebo městského obvodu, činí tak magistrát (§ 82 odst. 6 ZSV).

2. Ohraničená lhůta pro podávání kandidátních listin

NEPLATÍ lhůta 80 přede dnem voleb jako okamžik, od kdy lze podat kandidátní listinu; tu je možné podat nejdříve po vyhlášení voleb prezidentem republiky. Kandidátní listiny nelze podat přes ISSV.

PLATÍ lhůta 66 dnů do 16:00, do kdy musí být nejpozději podána kandidátní listina u příslušného registračního úřadu.

Lhůta pro podávání kandidátních listin zůstává zachována jako doposud, tj. kandidátní listinu lze podat registračnímu úřadu nejpozději 66 dnů přede dnem voleb do 16.00 hodin. ~~Nově se však stanoví, kdy **nejdříve lze kandidátní listinu podat, a to 80 dní přede dnem voleb** (§ 31 odst. 1 ZSV).~~

~~Informační systém správy voleb neumožní kandidátní listinu podat před uvedenou lhůtou. V komunálních volbách, ve kterých lze kandidátní listinu podat i mimo tento informační systém, se může stát, že bude registračnímu úřadu podána~~

dříve. V takovém případě by měl registrační úřad upozornit kandidující subjekt, že má-li být kandidátní listina platně podána, musí ji podat až ve vymezené lhůtě, jinak nesplňuje podmínky stanovené zákonem o správě voleb.

3. Vady na petici jsou po lhůtě pro podání kandidátní listiny nezhojitelné

NEPLATÍ

Nedostatek podpisů na petici nebo nedodání petice lze v komunálních volbách (nikoli v senátních) zhojit ve lhůtě pro odstranění vad kandidátní listiny, tj. do 17. srpna 2026.

K petici nebo části petice podané po lhůtě pro podání kandidátní listiny se nepřihlíží. Vady v petici nelze zhojit; registrační úřad tudíž k odstranění vad na petici (např. nedostatečný počet podpisů, nesprávné údaje o podepsaných petentech) ani nevyzývá.

4. Nemožnost doplňovat kandidáty a měnit jejich pořadí

NEPLATÍ

Kandidáty lze doplňovat a měnit pořadí do 60. dne přede dnem voleb, tj. do 10. srpna 2026.

Novinkou oproti dosavadní praxi je, že **v podané kandidátní listině již nelze doplňovat další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí**. Měnit nelze ani druh volební strany. Výslovně to zakazuje § 31 odst. 5 ZSV.

5. Pravidla pro uvádění povolání kandidátů na kandidátních listinách

NEPLATÍ

Počet znaků není omezen.

Ustanovení § 29 odst. 2 ZSV **výslovně stanoví, co se rozumí povoláním kandidáta, které se uvádí na kandidátní listině**. Povoláním kandidáta je zaměstnání, podnikání, funkce, umělecká nebo tvůrčí činnost nebo jiná obdobná činnost kandidáta, popřípadě skutečnost, že kandidát je v důchodu, ve výslužbě, na mateřské nebo rodičovské dovolené, studuje nebo je nezaměstnaný.

Na kandidátní listině lze uvést údaj o povolání kandidáta **v celkovém rozsahu nejvýše 30 znaků včetně mezer**. Uvádí-li se povolání, které kandidát již nevykonává, musí to být z údaje o povolání patrné.

6. Zmocněncem volební strany může být i kandidát

NEPLATÍ

Zmocněnec nemůže být kandidátem; omezení platí pro obec ve které zmocněnec podává kandidátní listinu; ve volbách do Senátu platí omezení pro senátní obvod.

~~ZSV opouští omezení, že zmocněncem nemůže být kandidát. Vychází se z toho, že je vlastní odpovědností každé volební strany, koho si určí za zmocněnce, při vědomí toho, že úkony zmocněnce je volební strana vázána, včetně případného odvolávání kandidátů.~~

Novinky, které se týkají voleb do Senátu

1. Senátní obvody jsou vymezeny výčtem jednotlivých obcí

PLATÍ

Vymezení senátních obvodů ani jejich sídla se novelizací zákona o volbách do Parlamentu v zásadě nezměnily. Novinkou je, že **jednotlivé senátní obvody jsou** v příloze č. 3 k tomuto zákonu **vymezeny výčtem jednotlivých obcí** nebo katastrálních území. To je přehlednější než dřívější vymezení pomocí okresů a jejich částí.

2. Poplatek za registraci terminologicky nahrazuje kauci

NEPLATÍ

Zůstává kauce ve výši 20 000 Kč, která se skládá na účet, který nejpozději 29. 7. 2026 zřídí u ČNB pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu. Potvrzení o složení kauce je přílohou přihlášky k registraci. Podmínky složení a vrácení kauce se v roce 2026 řídí vyhláškou MF č. 396/2003 Sb.

~~Volební strany kandidující do Senátu musí ke kandidátní listině připojit doklad o zaplacení **poplatku za registraci kandidátní listiny** ve výši 20 000 Kč, který se skládá na účet u České národní banky zřízený registračním úřadem. Jedná se v zásadě jen o terminologickou změnu doposud známé kauce.~~

3. Kandidáti jsou uvedeni na jednom společném hlasovacím lístku

NEPLATÍ

Přijetím zákona č. 108/2026 Sb. se vrací sada hlasovacích lístků, tzn., že kandidáti v senátních volbách budou uvedeni jednotlivě každý na samostatném hlasovacím lístku.

Schválený návrh také zavádí, že na každém hlasovacím lístku bude QR kód určený zejména pro slabozraké a nevidomé voliče, jehož načtení s využitím příslušné hlasové aplikace umožní voliči identifikovat konkrétní hlasovací lístek a má tak možnost hlasovat i bez asistence jiné osoby. Na hlasovacích lístcích pro komunální volby QR kód nebude.

~~Nově je upravena podoba hlasovacího lístku pro volby do Senátu. Všichni kandidáti budou uvedeni na společném hlasovacím lístku. Pořadí kandidátů stanoví registrační úřad losem. Před jménem každého kandidáta se umístí rámeček. Voliči budou hlasovat tak, že voleného kandidáta zakřížkují v rámečku (§ 67 a § 76 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb.). I v případném druhém kole budou oba postupující kandidáti uvedeni na jednom hlasovacím lístku, a to v pořadí podle vylosovaného čísla, které zůstává zachováno z prvního kola voleb.~~

Elektronický podpis: 26.6.2026
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr.et Mgr. Tomáš Jirovec
Vydal: NCA SubCA1/RSA 10/2023
Platnost do: 15.6.2028 14:41 +02:00